

DNEVNIK O VAGINI

Od leta 2004. godine, kad je prvi put na papiru štampan Dnevnik moje tetke Eve Batazić, naovamo, dogodile su se dve stvari koje mi ne dopuštaju da ih oćutim. Ćutim li, širim zarazu.

Prva stvar. Pošto sam želeo da rešim zagonetku i da saznam ko je bila tajanstvena senka u prirodnoj veličini iz Dnevnika moje rodake, te duše izgnane iz sebe, siguran da taj istovremeno nesrećni i okrutni lik, i pun života u svojoj neuhvatljivosti, makar raspolaze dragocenim podacima o Evinoj smrti, odlučio sam da objavim Dnevnik. U ruke mi je dospelo, kao što možete znati, u vreme nezamislivih provala oblaka sredinom 1999. godine.

Ukratko, bio sam, posle tri godine uzaludnih napora, upućen na Jovicu Aćina. Kad god bih ga poimence oslovio, morao sam da se suzdržavam da ne prasnem u smeh. Izgovorite ga naglas, J-o-v-i-c-a, čućete kako je budalasto. To je vic, a ne... I tada mi se, od prvog trena, činilo malo verovatno da se tako neko može zvati, pa nisam više uveren da me nije slagao i u pogledu imena. Svejedno, stanuje u mom susedstvu, pa se često viđamo u našoj zabitoj ulici. On tobože ima veze sa izdavačima i takvim prevrtljivim svetom. Smatrao sam da će objavljivanje Dnevnika možda doprineti otkrivanju novih činjenica. Neko će pročitati, pa i da nije bolji istražitelj od mene, znaće nešto i javiti mi se. To se i desilo. Javljali su mi se svakojaki. Radoznalci, neizlečivi psihopati, pa i strasni ljubitelji ukrštenih reči, čak su me zvali ili mi pisali kažnjenici iz nekoliko ovdašnjih zatvora. Svi su, po njihovim tvrdnjama, i zaklinjali mi se u sve najsvetije, ovako ili onako poznavali moju tetku i njenu navodnu sestru, ili samo jednu od njih dve. Svakog sam saslušao, i od tih priča mogao bih da sačinim debeli dosije. Umesto verodostojnih elemenata za kojima sam tragao i koji su nedostajali u mozaiku slučaja, bile su to puste izmišljotine. Takav je, na kraju, bio moj zaključak. U početku sam im verovao, sledio njihov trag kao da su verodostojna svedočanstva, a onda sam digao ruke: nikud me te lažne dojave nisu vodile i samo sam na njih zalud trošio vreme.

U prvi mah se g. Aćin pokazao kao velikodušna osoba i postigao, posle godinu i po dana svojih ponavljanih napora i odbijanja od strane nekoliko listova i izdavača, za šta svedočim, da Dnevnik konačno bude obelodanjen. Kad se danas osvrnem, mogao bih to videti kao deo njegove urođene lukavosti, jer se ispostavilo da je, objavljujući stvar, sebi uzeo previše slobode. Bez moje saglasnosti, nazvao je Dnevnik tako kao da je on odgonetnuo ko je tajanstveni lik koji je živeo sa mojom tetkom i o kome je poglavito pisala u svom intimnom ispovedanju. *Dnevnik ... o vagini!* Ako i zanemarim sujetu koja se skriva u tom nazivu, kao i sujetu onog koji mu je kumovao, možebiti u želji da Dnevnik nekako prisvoji (što sad osnovano pretpostavljam), to nije, po meni, samo netačno nego je i suludo. Zapravo je time naneo priličnu štetu mom istraživanju. Teško da ću je ikad

preboleti. Uz to, on je pucao u prazno. Ne znam ni sam koliko sam puta pročitao Dnevnik, ali u njemu nisam našao ni najmanju iskru da je tetkina sestra, prijateljica, cimerka, senka ili šta god već peto, zapravo njena va. Ova se tobože odrodila od tela čiji je deo, prometnula u živu osobu, u rasmusnu bezdušnicu, i tako dalje. Pročitajte ponovo i pažljivo Evin dnevnik, i složićete se sa mnom. Nema šta, njegov naslov je ćorak. Ne, Evica nikako nije Evina *šta god*, od koje ni daška nema u Dnevniku. Naravno, nije ni p... Ovo mi je bilo teško da napišem, s obzirom na svoju urođenu stidljivost; čak sam probdeo besanu noć odlučujući se da li da kažem *pka* ili *pca*. A koristim priliku da naglasim i da Eva nije bila bestidna. Dovoljno sam je poznavao. Po tome bi ispalo, što je još jedan ćorak, i da je izdajnik iz ispisa usred Dnevnika – ni manje ni više nego, hm, penis! Da ne upotrebim onaj odvratni ulični izraz, znate koji, jer već osećam da mi se i ovoliko besramnosti gadi na jeziku.

Dakle, čisto ludilo. Koliko god izgledao kao normalan, Aćin pati, po svemu sudeći, od preterane i bolesne mašte. Svejedno što mi se on, kasnije, ponizno izvinjavao, pozivajući se, nerazumljivo, na neki svoj kukavičluk i neku svoju rasejanost. U najmanju ruku, pogrešio je, i kraj priče. Pogrešio je, i to je već bilo nepovratno. Kako sad popraviti počinjenu grešku, kako opozvati lakoumnu prenegljenost? Možda samo da ga navedem na neku novu grešku koja će nadmašiti prethodnu. Da počini novu grešku, ali u korist istine. Tako bi mi savetovao neko čiji je um prepredeniji od moga, neko nalik tom nestabilnom Aćinu, ali ja nisam od te vrste.

Mogao je znati, i znao je, da je u mojim rukama izveštaj sa autopsije gde je crno na belom da je tetkin ženski organ, onaj prirodni i, u isti mah, stidni organ bez organa, mada u groznom stanju, oštećen do najbolnije mere, ipak bio na licu mesta. Fotografije koje imam iz mrtvačnice, nepobitne su i jasne, a ja nad njima, ljubeći ih, uvek zaplačem. Šta bih rekao? Nije genitalni organ pobegao. Nije odsutan. Pa zato ne možemo nikako reći da je prometnut u neko drugo i posebno živo stvorenje, da je čudotvornom magijom otelovljena reč. Mogli bismo i da ekshumiramo tetkino telo, ali ja sam nedavno odlučio da ono bude spaljeno, možda i stoga da ne bi bilo skrnavljeno takvim i svakakvim ekshumacijama. Moja odluka o spaljivanju došla mi je upravo zato što su neka nepoznata lica, valjda podstaknuta objavljenim Dnevnikom, sama krenula u iskopavanje njenih zemnih ostataka. Na moju radost, nije im bilo dato od Boga ili neke vradžbine, ili njihove usplahirenosti. Ašov su zaboli u pogrešan grob. Evin, odmah pored, ostao je netaknut. Danas, eto, njen pepeo čuvam u urni od peščara, u špajzu, pored tegli sa kompotom i pekmezima, mojih idola, bez kojih ne mogu, pa ih tokom cele godine redovno spremam, ovim rukama.

Ukratko, mislim da mi je sused, mada mi je naizgled pomogao, naposletku debelo odmogao. Sad slušam kako se okolo, u krajnjoj liniji na račun moje pokojne tetke, izmotavaju i, u vidu viceva, šire glasine o epidemiji neke pi... gripe koja se razmahнула posle objavljivanja Dnevnika pod neodgovarajućim naslovom i u kojem je zloupotrebljena Evina va. I na taj način je ona krivo optužena za zločinstva koja je, eto, kao, vršila u znak odmazde zbog svega što je bilo i zbog svega što će biti. I još govore da su mnogi viđeni ljudi, razume se nedovoljno imuni, podlegli toj gripi i, zahvaćeni visokom groznicom, sprečeni da izvršavaju svoje obaveze i dužnosti. Ako se za to kaže da je duhovito, onda sam ja blesav. Pamet mi se pomerila? Neće biti. Sad bi mi samo još, uz nepravedno stečenu

ozloglašenost, nedostajalo da mene okrive da sam ja posejao virus; da me oklevetaju kao kliconošu nemorala, iz čega će slediti da sam atentator na ovu zemlju i da za to treba da platim. U stvari, ja već plaćam. Verovatno sam, razumećete, i stoga prinuđen da, sa svoje strane, pre svih ostalih, sudski zahtevam, makar i simbolično, obeštećenje od mog nadmenog suseda, neozbiljnog, mahnito uverenog, u jednom nedotupavnom času, da je rešio ključno pitanje Dnevnika na koje čak ni ja, najjupuceniji, nemam pouzdani odgovor. Tačnije, još ga nemam, jer neću nikad dok živim odustati od traganja. Možete me omesti jedino ako me ubijete. A i takva prepreka će biti tek privremena.

Druga stvar. Za nju se još ne zna. Niti hoću niti smem suviše o njoj. Ona će mi biti krunski dokaz u sudskoj parnici sa susedom, koga ne nameravam da baš sahranim na sudu, ali očekujem javno izvinjenje i, logično, neku odštetu. Na predstojećem, već zakazanom ročištu ću izneti i detalje kako sam do dokaza došao. Pronašao sam ga, većim delom, u sefu koji je tetka bila zakupila u banci. Otkud tamo, kod nje, ni meni nije jasno. Mada, opet, to i nije daleko od razuma. Zasad samo ovoliko: o čemu je reč i nekoliko izvoda.

Reč je...

Uspeo sam nedavno, zahvaljujući činjenici da sam jedini tetkin naslednik, svih njenih papira, ugovora i ključeva, da pronađem nedatirane lične zapise one, recimo, utvarne senke iz Evinog dnevnika, zapise Evine Evice. Oni donekle ublažavaju moje mučno osećanje kajanja koje me sve vreme prati. Senka očigledno nije bila senka, nego pojava od krvi i mesa.

Ovde ću, kao što rekoh, predočiti tek nekoliko izvoda, ne navodeći njihov datum i pretpostavljene okolnosti nastanka. Istina, lako je u Evinom dnevniku naći mesta sa kojima Evica korespondira. Izvodi će biti dovoljni da shvatite u kojoj meri su g. A., zbog svoje oholosti, ma bila ona i prolazna, i svi koji misle poput njega, zapali u neoprostivu zabludu.

Izvodi verno prepisani...

1. Zapazila sam da Eva stalno nešto zapisuje u svoju svesku. Pišeš li i o meni, pitala sam je. Većito si mi na pameti i o kome bih uopšte onda mogla da pišem, rekla je.

Priznajem da ja o njoj toliko ne mislim. Ali zašto da i ja ponešto ne zapišem, da ne ostane pogrešna slika o meni kod onog ko bude čitao njeno piskaranje. U stvari, ja o njoj uopšte i ne mislim, osim kada mi je potrebna da za mene nešto uradi. To je valjda u redu. Ne vidim šansu da živim bez nje, mada nisam ni stvorena da budem pod njenim nadzorom, a još manje da ja mislim za nju.

2. Rekla mi je da sam ubica. Ošamarila me je. Pritisnula mi je dlan. Htela je da me uguši. Nikako nije odustajala. Preznojila me.

Ako sam ja ubica, pomislila sam, onda ni ti nisi to manje od mene. Slušam tebe koliko ti mene slušaš. Služim te koliko ti mene služiš. Ako mi stalno podvriskuješ da moram biti

čista, onda pomozu. I ja ću tebi onda prati noge i brisati ih svojom kosom koju tako voliš da mrsiš. Nisam laka ni kurva, ali ni ti nisi Marija Magdalena sa svim tvojim i njenim tajnim jevandeljima.

3. Pripisuje mi da sam stalno napaljena, i da sam neopisiva zlobnica i neprekidno je uzimam pod svoje, rešavam njene muke, pa i grešim za nju. Ne vidi, niti će ikad videti da sam ja jedino i naprosto zaljubljena. Greh mi ne pada na pamet. Imuna sam na te stupice. Ja sam zaljubljena devojka. Sve što činim jednostavno je ljubavna poruka. Sva se pretvaram u ljubavni krik dok svi oko mene cvile u strahu od ljubavi i od obećanog bombardovanja, kao da to oboje nije ili bi moralo biti nešto svakodnevno, kao disanje.

Šta nam kazuju gore izneseni zapisi, čak i u ovako okrnjenom vidu? Po meni, Evica je postojala, i to je postojala punom i samostalnom snagom. Nije nikakva utvara. Premda nisam načisto sa njenim identitetom, bojim se sve većma da je i ona izdahnula sa mojom tetkom. Ako ne sumnjamo u njenu iskrenost, nije mogla da preživi bez nje. To smatram ljubavlju i odanošću...

Juče sam, 11. decembra 2005, kazaću i to u potvrdu svoje istinoljubivosti, nehotice naišao na nedvosmisleni znak da još neko, osim mene, sumnja u prirodu Evine smrti. Da nije ni samoubistvo ni nepažnja. Upoznao sam izvesnu istoričarku, barem mi se tako predstavila, na baletskom komadu u pozorištu na Krstu. Taj susret shvatam kao čudesan odziv na svoje svakidašnje molitve. Otvorila mi se kad je saznala ko mi je bila tetka. (Uostalom, o tetki pričam svima, jer ne mogu da je prežalim.) Poverila mi je da je doktorirala na problematici tajnih sila, tajnih službi i, uopšte, tajni u svetu i njihovom uticaju na nas. Kao da me je navlačila. Pitala me je za Evine matematičke vežbanke. Doista, nije ih bilo u ostavštini koju sam preuzeo. Nestale su. Znam, rekla je istoričarka, znam i gde su, i videla sam ih, prelistavala. Da li je Eva možda otkrila nešto, sinulo mi je. Nešto važno, do čega je nekome bilo veoma stalo? Iako je trebalo, na to nisam pomišljao. Ne bih rekao da je to sigurno, ali nijednu pretpostavku ne valja isključiti dokle god je mogućna, pa čak i ako izgleda ili jeste nemogućna.

Danas je trebalo da se sretnem, po jučerašnjem dogovoru, sa svojom novom poznanicom. Privlači me, dotle da se ježim. Ona nešto zna, i ja to moram da izvučem iz nje, makar zaronio u nju, duboko, i izgubio dah ili skapao od jeze pred onim što ću iskusiti. Primećujem da se u meni, istovremeno, budi sumnja u nju. Grize me crv. Spomenula je da je čak prelistavala matematičke sveske, zar ne? Neće valjda biti u nekom nepristupačnom arhivu! Onda mora da ju je lično poznavala, bila joj čak i neki rod, kao što sam ja... Međutim, ona nije došla na crveni čaj, carski čaj, u čajdžinicu za koju smo se dogovorili po njenom predlogu gde da se nađemo. Za to mogu postojati mnogi razlozi. Od najcrnijih do sivih. Možda je nikad više neću ni videti?

Zasad se zadržavam samo na jednom. Ako ona, u koju već sumnjam, i sama sumnja, ipak time ne može tek tako da spere sumnju sa sebe. Molim se da je vidim. Ali, ako je ne vidim ... a živa je još i nije onemogućena, i bude li ikad ovo pročitala, zahtevam i

molim je da mi se smesta javi. Ako je doista bila rod mojoj tetki, onda je rod i meni. Od nje tad nemam više nikog bližeg.

Sutra ću ponovo u čajdžinicu. Možda sam pogrešio dan. Možda će doći.

...

Moja napomena, iz lične beležnice

Danas sam, na svoj trideset i deveti rođendan, posle dužeg vremena, preko puta, u *Kući čaja*, ponovo video onog nevoljnika iz komšiluka, koji me proganja da sam mu maltene ukrao i zloupotrebio navodni dnevnik neke njegove navodne tetke. Čak me je zbog tog Dnevnika napustila bliska prijateljica, uverena da je junakinja u njemu po njenoj slici i prilici. O njoj mislim da je jedina koja je rođena za mene. A ovaj je podneo i tužbu. Hoće da me satre i onda likuje. Zašto se baš meni takvi fanatici zalome, uvek se pitam, kojima je životni cilj da meni zakuvaju? Najpre kleče, a potom su dušom protiv mene.

Sedeći odmah pokraj ulaza, kao da je čekao. Oči su mu vapile, tražeći nekog koga nije bilo. Ali, to nisam bio ja, nisam mu bio na dnevnom redu tog trenutka, jer me nije ni pogledao. Glasno je govorio sa sobom. „Hoće li doći, hoću li je videti... Ona je ona, i sa njom ću dospeti do odgovora ... saznaću... Preklinjem te, dođi, preklinjem te, molim te, molim, pomози.“

Pomoć, hteo bi pomoć, jednom ju je i od mene tražio, ali neće ga više od mene, nezahvalno pseto. Ostali gosti su se pretvarali da ga ne vide i ne čuju ili im zaista nije smetalo njegovo očajničko preklinjanje. Meni, međutim, jeste. Nerve mi je kidalo. Preleto sam pogledom po prisutnima. Bili su poput kokošaka koje su zavukle glavu sebi pod krilo. Za njih nije bilo ni njega ni mene. Ustao sam i prišao mu, onako nemarno, staloženo, kao da to i nisam ja, da jednom i za svagda raščistim sa njim i njegovim mesečarenjem i tandrkanjem među mojim malobrojnim bližnjim koje ću, nastavi li on sa pričom, nesumnjivo izgubiti baš kao što mi se dogodilo sa prijateljicom, a zbog nje mi je srce još nemirno, i gori, i zato slivam u sebe, iz dana u dan, litre i litre pustinjskog čaja sa pomorandžinim cvetom i crnim biberom.

Nagnuo sam se nad njegovo uho. Nisam želeo da svi čuju. Još bi zaključili da je istina na njegovoj strani.

„Čuješ, moronu, razmisli! Tebi ću ja da zapržim.“ Ščepao sam ga krišom za rame, podrignuvši od čajnih travki. Da mi je otrov pri ruci, šunuo bih mu ga u mozak. „Biće ti bolje, znatno bolje, veruj, misli na to, da neke od tvojih molitvi, u kojima me spominješ, ne budu uslišene. Ni u čijem snu ispunjene. Ne šali se više sa mnom.“

...

Ustao je i izišao. Izišao sam i ja. Ulica, svečeri. Čekala nas, da prizove noć kroz krošnje i ugasi nestrpljivi dan. Pogledali smo se. U našim očima je bio gnev, sablastan, svetlu-

caviji od sumraka. Stojali smo ćutke. Gnev je jenjavao. Mogli smo da ćujemo to jenjavanje: šušketalo je.

Onda jedan od nas dvojice, kao da se nadovezuje na šušketanje, reće otprilike sledeće:

Posle svega, obojica smo zalutali. Vrljavo je traganje koje, zanoseći se sobom, gurajući od sebe svakog ko bi da nam otme istinu, ionako ničiju, gubi iz vida lik oko koga se sve začinje. Setimo se Eve. U njenom Dnevniku je prića, u njoj je život, a sve ostalo nastaje samo da bi nas odvratilo od priće o Evi, od nje same, jedinstvene, same kao Eva, kao što bi svako od nas to mogao biti, sa svojim višestrukim životom, još neisprićanim.

Jedan od nas dvojice pomisli da bi od toga trebalo krenuti, ispoćetka. Drugi je već mislio na ko zna šta. Ali, obojica smo najzad znali jedno, i u tome bili saglasni.

Sreli smo se jedino zbog Dnevnika. Sad se... nije važno da li u ljubavi ili mržnji. Sad se rastajemo zauvek. U sećanju na našu Evu. I njenu Evicu.